

ĐỀ KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ GIỮA KỲ II, NĂM HỌC 2023-2024**MÔN: NGỮ VĂN – KHỐI 10***(Thời gian làm bài: 90 phút, không kể thời gian giao đề)***I. ĐỌC HIỂU (6.0 điểm)****Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi bên dưới:****TIẾNG VIỆT MẾN YÊU****-Nguyễn Phan Hách-**

Năm mươi người con theo cha xuống biển Mẹ là tiếng đầu tiên trẻ gọi
 Năm mươi người con theo mẹ lên rừng Nghe dịu dàng âu yếm biết bao
 Những người con ngồi đúc trống đồng Tiếng Việt ơi, tiếng Việt có từ đâu
 Tiếng chim hót phỏ vào giọng nói (1) Sau tiếng Mẹ là tiếng Yêu thánh thót(2)

Tiếng Nước nghe như rơi từng giọt Tiếng dòng sông rì rào sóng vỗ
 Tiếng Đất nghe chắc nịch vững bền Tiếng trời xanh lồng lộng mệnh mang
 Tiếng Com nghe ngạt ngào hương thơm Tiếng xôn xao của nắng thu vàng
 Người Giao Chỉ lắng nghe tiếng gió (3) Tiếng dế đêm trăng thanh vời vợi(4)

Tiếng hổ gầm vang trong hốc núi Tiếng bập bùng nhen trong bếp lửa
 Tiếng mây bay vương vấn sắc trời Những thanh âm tha thiết bồi hồi
 Tiếng sấm rền và tiếng mưa rơi Bật ra thành tiếng Việt trên môi... (6)
 Tiếng nhịp đập trái tim thiếu nữ(5)

Câu 1. (1.0 điểm) : Hãy chỉ ra hai hình ảnh thiên nhiên được khắc họa trong bài thơ?**Câu 2.** (1.0 điểm) : Xác định chủ thể trữ tình trong bài thơ?**Câu 3.** (1.0 điểm) : Chỉ ra và sửa lỗi trật tự trong câu sau:*Mẹ là tiếng đầu tiên mẹ trẻ gọi, nghe dịu dàng âu yếm biết bao.***Câu 4.** (1.0 điểm) : Xác định vần và phân tích tác dụng của cách gieo vần trong đoạn thơ sau:

*Tiếng dế đêm trăng thanh vời vợi
 Tiếng hổ gầm vang trong hốc núi
 Tiếng mây bay vương vấn sắc trời
 Tiếng sấm rền và tiếng mưa rơi*

Câu 5. (1.0 điểm) : Phân tích một số từ ngữ, hình ảnh thể hiện cảm xúc của chủ thể trữ tình trong hai câu thơ sau:

*Những thanh âm tha thiết bồi hồi
 Bật ra thành tiếng Việt trên môi...*

Câu 6. (1.0 điểm) : Qua bài thơ, tác giả muốn gửi đến thế hệ trẻ thông điệp gì?**II. VIẾT (4.0 điểm) :**

Hãy viết một bài văn nghị luận phân tích nội dung và một số nét đặc sắc về nghệ thuật trong bài thơ “ Tiếng Việt mến yêu” của Nguyễn Phan Hách.

ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM

Môn: Ngữ văn khối 10

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		ĐỌC HIỂU	6,0
	Câu 1	Học sinh có thể chỉ ra hai hình ảnh thiên nhiên có trong bài thơ: <i>-Trời xanh lồng lộng mênh mang</i> <i>-Xôn xao của nắng thu vàng</i> (Học sinh có thể chọn đúng 2,3 hình ảnh thiên nhiên, mỗi hình ảnh đúng được 0,5 điểm)	0,5 0,5
	Câu 2	Học sinh xác định được chủ thể trữ tình trong bài thơ: chủ thể ẩn. (Học sinh có thể chỉ ra và có lí giải hay, miễn hợp lý, phù hợp thì GV có thể linh động chấm)	1.0
	Câu 3	Học sinh tìm và sửa lỗi sai trong câu: <i>Mẹ là tiếng đầu tiên mẹ trẻ gọi, nghe dịu dàng âu yếm biết bao.</i> <i>-Lỗi lặp từ “ MẸ”, khiến người đọc hiểu sai nghĩa, không hiểu đúng ý nghĩa câu văn.</i> <i>-Sửa lại: Mẹ là tiếng đầu tiên trẻ gọi, nghe dịu dàng âu yếm biết bao.</i> (Học sinh có thể chỉ ra và có lí giải phù hợp thì GV có thể linh động chấm)	0,5 0,5
	Câu 4	Học sinh xác định được cách gieo vần và nêu được tác dụng của cách gieo vần trong đoạn thơ: <i>-Học sinh chỉ ra được cách gieo vần chân: vần “ơi”, gieo cuối dòng thơ.</i> <i>Tiếng dế đêm trăng thanh vời vợ</i> <i>Tiếng hổ gầm vang trong hốc núi</i> <i>Tiếng mây bay vương vấn sắc trời</i> <i>Tiếng sấm rền và tiếng mưa rơi</i> <i>-Học sinh nêu được tác dụng: nhấn mạnh cảm xúc của chủ thể trữ tình, niềm tự hào về sự phong phú của Tiếng Việt.</i> (Học sinh có thể chỉ ra và trình bày tác dụng phù hợp thì GV có thể linh động chấm)	0,5 0,5
	Câu 5	Học sinh phân tích được một số từ ngữ, hình ảnh thể hiện cảm xúc của chủ thể trữ tình trong hai câu thơ sau: <i>Những thanh âm tha thiết bồi hồi</i> <i>Bật ra thành tiếng Việt trên môi...</i>	1.0

		<p>-Tác giả sử dụng từ láy: tha thiết ,bồi hồi làm câu thơ giàu tính nhịp điệu, gợi sự sinh động, tăng giá trị biểu cảm cho câu thơ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Thể hiện sự đa dạng, phong phú của tiếng Việt. <p>. (Học sinh chỉ ra và trình bày được một số từ ngữ, hình ảnh thể hiện cảm xúc của chủ thể trữ tình trong hai câu thơ thì GV có thể linh động chấm)</p>	
	Câu 6	<p>Học sinh trình bày được thông điệp của tác giả thể hiện trong bài thơ :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trách nhiệm của bản thân trong việc giữ gìn Tiếng Việt. - Mỗi người phải tự hào, trân trọng; gìn giữ và phát huy sự trong sáng của tiếng Việt. <p>Hướng dẫn chấm:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Học sinh trả lời tương đương 01 ý như đáp án: 1,0 điểm. - Học sinh trả lời có nội dung phù hợp nhưng diễn đạt chưa tốt: 0,25 – 0,75 điểm. - Học sinh trả lời không thuyết phục hoặc không trả lời: 0,0 điểm. <p>* Lưu ý: Học sinh có thể trả lời khác đáp án nhưng thuyết phục, diễn đạt nhiều cách miễn hợp lý là chấp nhận được.</p>	1.0
II	Câu LÀM VĂN		4,0
		<i>a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận</i> Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài khái quát được vấn đề	0,25
		<i>b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận:</i> phân tích nội dung và một số nét đặc sắc về nghệ thuật trong bài thơ “ Tiếng Việt mến yêu” của Nguyễn Phan Hách.	0,25
		<i>c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> Học sinh có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần vận dụng tốt các thao tác lập luận, kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Dưới đây là một vài gợi ý cần hướng tới:	0,5
		<p>Nguồn gốc của tiếng Việt trong đoạn trích xuất phát từ Tiếng những thanh âm tha thiết của cuộc sống dung dị, bình thường mà trong trong sáng.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lời thơ giàu nhịp điệu, gợi sự sinh động, tăng giá trị biểu cảm cho toàn bài thơ. - Thể hiện sự đa dạng, phong phú của tiếng Việt. 	

		<p>Nhận xét về giọng điệu của bài thơ:</p> <p>Giọng điệu: ngọt ngào, tha thiết, rất phù hợp cho việc thể hiện cảm xúc: sự trân trọng, yêu quý của tác giả dành cho tiếng Việt.</p> <p>- Nghệ thuật: Tác giả sử dụng một số biện pháp nghệ thuật gợi sự sinh động, tăng giá trị biểu cảm cho bài thơ.</p>	
		<p>* 1.Mở bài :giới thiệu được bài thơ của tác giả nào,nhan đề bài thơ và vấn đề cần nghị luận.</p>	0,5
		<p>* 2.Thân bài: phân tích nội dung và một số nét đặc sắc về nghệ thuật trong bài thơ “ Tiếng Việt mến yêu” của Nguyễn Phan Hách:</p> <p>-Nguồn gốc của tiếng Việt trong đoạn trích xuất phát từ Tiếng những thanh âm tha thiết của cuộc sống dung dị, bình thường mà trong trong sáng.</p> <p>(Học sinh dựa vào lời thơ phân tích, đánh giá)</p> <p>- Tác giả sử dụng một biện pháp nghệ thuật : điệp từ, từ láy làm câu thơ giàu tính nhịp điệu, gợi sự sinh động, tăng giá trị biểu cảm cho bài thơ.</p> <p>(Học sinh dựa vào lời thơ phân tích một số nét nghệ thuật tiêu biểu được tác giả sử dụng trong bài thơ)</p>	1,5
		<p>* 3.Kết bài: rút ra được chủ đề, thông điệp mà văn bản muốn gửi đến người đọc.</p> <p>-Khẳng định giá trị của tác giả, tác phẩm.</p> <p>(Học sinh chỉ ra và trình bày được một số từ ngữ, hình ảnh thể hiện cảm xúc của chủ thể trữ tình trong hai câu thơ thì GV có thể linh động chấm)</p> <p>*LƯU Ý: Học sinh trình bày được, đúng cấu trúc bài văn nghị luận văn học. Phân tích, đánh giá được nội dung cũng như nghệ thuật tiêu biểu thì GV có thể linh động chấm, tùy theo bài .</p>	0,5
		<p>d. Chính tả, ngữ pháp</p> <p>Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.</p>	0,5
		<p>e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.</p>	0,5
I + II		6.0+ 4.0	10